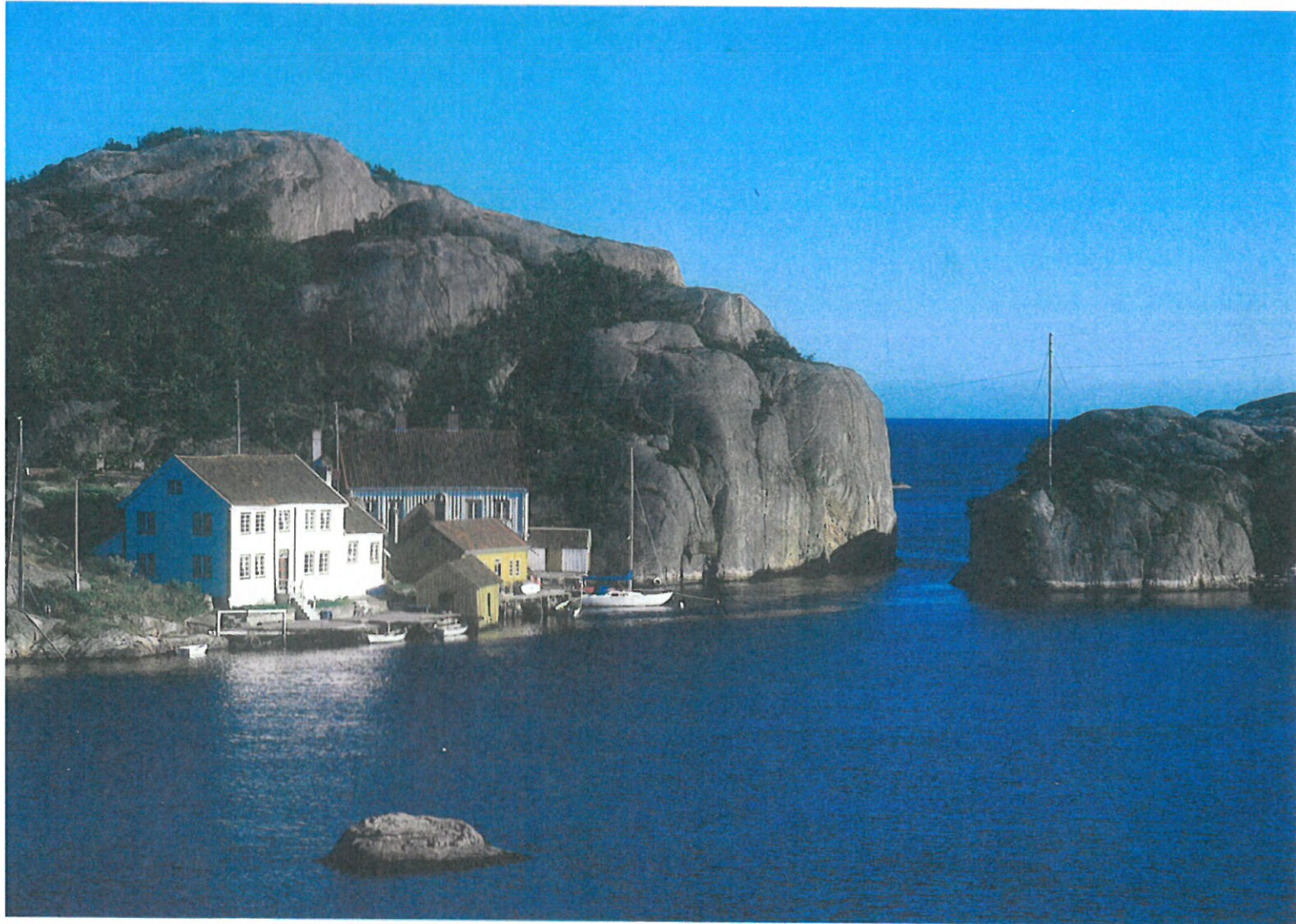

ÅRSREGNSKAP 2017

155. FORRETNINGSÅR

SØGNE OG GREIPSTAD
SPAREBANK

dyrker lokale verdier

Innholdsfortegnelse

Årsberetning

Resultatregnskap

Balanse

Noter

Kontantstrømsanalyse

Revisors beretning

BANKENS VIRKSOMHETSIDÈ OG SAMFUNNSOPPDRAG

Søgne og Greipstad Sparebank tilbyr bank- og forsikringstjenester til privatpersoner, små og mellomstore bedrifter samt lag og foreninger.

Gjennom konkurransedyktige produkter og betingelser, korte beslutningsveier og personlig service, skal vi bidra til positiv utvikling for kunder og lokalsamfunn.

I over 150 år har vi ment at virkelige verdier handler om mer enn vårt eget overskudd. Som ansvarlig sparebank er vi fortsatt levende opptatte av å gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å leve.

BANKENS VISJON

«Vi skal skape glede og verdier»

Visjonen beskriver vår ledestjerne og overordnede ambisjon. Visjonen skal gi alle i banken mening, energi, retning og inspirere oss til å yte – hver dag.

BANKENS VERDIER

Våre kjerneverdier er kompetanse, omsorg og engasjement.

Årsberetning for 2017

DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN I 2017

Aktiviteten i Fastlands-Norge tok seg opp i 2017 etter et 2016 med den svakeste veksten siden finanskrisen. Veksten ble om lag fordoblet, til i underkant av 2 prosent. Dette ligger tett opptil den årlige veksttakten som Norges Bank forventer de nærmeste årene.

Boliginvesteringene har vært en av de sentrale bidragsyterne til økt vekst. Som følge av sterk prisutviklingen i boligmarkedet over flere år, og særlig i 2016, ble det igangsatt bygging av et betydelig antall boliger i 2017. I januar 2017 kom det et omslag i boligmarkedet. Prisendringen var særlig markant i Oslo, hvor prisene også hadde steget kraftig mot slutten av 2016. På tross av omslaget endte årsveksten i boligprisene i Norge på 5,7 prosent, med betydelige variasjoner mellom ulike landsdeler. Nedgangen fra begynnelsen av året sammenfalt med myndighetenes beslutning om videreføringen og tilstramming av boliglånsforskriften. Det er grunn til å anta at omslaget i markedet vil kunne påvirke boligbyggingen i årene fremover.

En tyngende faktor for veksten i norsk økonomi de senere år har vært fallet i oljeprisen, med påfølgende fall i oljerelaterte investeringer. Gjennom 2017 tok oljeprisen seg opp med om lag 10 USD per fat. Samtidig har nedgangen i aktivitet medført en rekke tiltak som har redusert kostnadsnivået i sektoren. Oljeinvesteringene har trolig bunnet ut og vil øke i tiden fremover. Med forventninger om et høyere investeringsnivå også i øvrige bedrifter, ventes en positiv impuls fra realinvesteringer for økonomien fremover.

Positive utsikter, bedring i reallønnsvekst og et fortsatt lavt rentenivå ga grunnlag for en god forbruksvekst i husholdningene i 2017. Dette gjaldt særlig forbruk av tjenester. Husholdningene har imidlertid økt sin gjeldsbelastning ytterligere og er, gitt høy andel av boliglån med flytende rente, utsatt for endringer i rentenivået. Arbeidsmarkedet bedret seg gjennom året målt ved både arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) og registrert ledighet hos NAV. Ledigheten var i november 2017 på 4,1 %.

Prisveksten, målt ved konsumprisindeksen (KPI), ble betydelig redusert i 2017, etter å ha nådd en topp på 4,4 prosent sommeren 2016. Den relativt høye prisveksten i 2016 var i stor grad en konsekvens av at den norske kronen hadde falt i verdi, med påfølgende prisvekst på importerte varer. I 2017 avtok denne effekten og prisveksten ble redusert til i overkant av 1 prosent, et nivå godt under styringsmålet for pengepolitikken på 2,5 prosent.

Bedringen av situasjonen i norsk økonomi gjennom fjoråret var ikke av en slik grad at Norges Bank ønsket å heve styringsrenten fra 0,5 prosent. Sentralbanken la vekt på at man bør gå varsomt frem i rentesettingen, men at en første

renteheving ikke er langt unna i tid dersom norsk og internasjonal økonomi utvikler seg som forventet.

Finanspolitikken bidro også i ekspansiv retning i 2017. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet, som måler den underliggende pengebruken av oljeinntektene, økte til 220 milliarder kroner. Målt som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge innebar dette en vekstimpuls i økonomien på 0,4 prosent. I forhold til kapitalen i Statens pensjonsfond utland (oljefondet) utgjorde underskuddet 2,9 prosent i 2017, en tidel lavere enn handlingsregelen. Regelen ble i 2017 redusert fra 4 til 3 prosent for å reflektere en lavere forventet realavkastning fra oljefondet (Statens Pensjonsfond Utland), hvilket isolert sett taler for lavere innfasing av midler fra oljefondet inn i norsk økonomi.

Verdensøkonomien viste i 2017 klare tegn på økt optimisme og sterkere vekst. Aktiviteten hos flere av Norges sentrale handelspartnere tok seg opp og arbeidsledigheten falt i flere land til lavere nivåer enn i perioden før finanskrisen. I tillegg så man høyere investeringsvekst og fortsatt sterk forbruksvekst. Utviklingen har vært understøttet av en svært ekspansiv pengepolitikk som har inkludert utradisjonelle tiltak, i form av verdipapirkjøp, i mange land. Det lave rentenivået må ses i sammenheng med en prisvekst som har holdt seg lav. I takt med at aktiviteten har økt har sentralbankene i flere land startet utfasingen av de ekstraordinære tiltakene, og også hevet styringsrenten enkelte steder.

OM LOKALMARKEDET¹

Bankens primære marked er Søgne og Songdalen kommuner.

I Søgne kommune var det 11.383 innbyggere ved utgangen av 2017, en økning på 0,5 %. Kommunen har ved årsskiftet en arbeidsledighet på 3,1 %. 35,8 % av befolkningen sysselsettes innen offentlig tjenesteyting, 20,4 % sysselsetting innen bygg og anlegg, 15,7 % innen varehandel og 8,1 % innen industri. Andelen av de sysselsatte som arbeider utenfor kommunen er på 60 %. Det er i Søgne kommune registrert 1.148 bedrifter fordelt på 19,2 % innen bygg og anlegg, 20,2 % innen teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift, 12,8 % innen varehandel og 9,5 % innen jordbruk og skogbruk.

I Songdalen kommune var det 6.642 innbyggere ved utgangen av 2017, en økning på 1,1 % sammenlignet med forrige år. Kommunen har ved årsskiftet en arbeidsledighet på 3,0 %. 30,0 % av befolkningen sysselsettes innen offentlig tjenesteyting, 14,6 % innen varehandel, 16,2 % innen transport og lagring, 12,6 % innen industri og 10,6 % sysselsettes innen bygg og anlegg. Andelen av de sysselsatte som arbeider utenfor kommunen er på 66,6 %. Det er i Songdalen kommune registrert 709 bedrifter fordelt på 17,5 % innen teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift, 17,1 % innen bygg og anlegg, 16,4 % innen varehandel og 13,7 % innen jordbruk og skogbruk.

¹ Kilde tallgrunnlag fra www.kommuneprofilen.no

SØGNE OG GREIPSTAD SPAREBANK I 2017

Søgne og Greipstad Sparebank er en selvstendig sparebank med sterk lokal forankring. Bankens hovedkontor er på Tangvall og bankens filialkontor ligger på Nodeland.

Søgne og Greipstad Sparebank har i 2017 hatt en god vekst i innskudd og i samlede utlån. Bankens innskuddsvekst på 7,4 % skyldes god vekst fra henholdsvis bedriftsmarked på 12,7 % og fra offentlig sektor på 7,5 %. Av bankens utlånsvekst på 5,6 %, er det bedriftsmarkedet som har hatt den største veksten med 11,5 %.

Banken har fortsatt en sterk markedsposisjon både innen privatmarkedet og bedriftsmarkedet i vårt distrikt.

Bankens innskudd og netto utlån ved utgangen av året er henholdsvis 2.906 mill. kroner og 3.488 mill. kroner. Ved utgangen av 2017 er det overført boliglån på 636 mill. kroner til Verd Boligkreditt.

Søgne og Greipstad Sparebanks fundament er forholdet til kundene. Vårt mål er å gi en opplevelse av nærhet og god kundebehandling gjennom alle bankens kanaler, ikke bare i de fysiske banklokalene på Tangvall og Nodeland. Gode kundeopplevelser handler om å bli vist positivt engasjement og vennlighet kombinert med produkter og tjenester av god kvalitet.

Banken inngår i et samarbeid med 8 andre sparebanker kalt De samarbeidende sparebanker (DSS). Det samarbeides på flere områder, men med hovedvekt på IKT og forretningsutvikling. DSS inngikk i 2015 en felles 5-årig avtale med EVRY AS om leveranse og drift av IT-løsninger for bankene. Samarbeidsavtalen bidrar til reduserte IT-kostnader og gi bankene tilgang til nye og fremtidsrettede løsninger.

Bankens har i mange år vært medeier i selskapene Frende Forsikring, Norne Securities og Verd Boligkreditt. I 2017 kjøpte en seg inn også i Brage Finans og eiendomsmegleren Exbo. Dette bidrar til å forsterke bankens konkurranseevne og sikrer våre kunder tilgang til konkurransedyktige tjenester og produkter.

Styret i Søgne og Greipstad Sparebank kan for 2017 legge fram et tilfredsstillende regnskap. Driftsresultatet før skatt ble 34,3 (37,0)² mill. kroner.

Etter styrets mening gir resultat og balanse med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet.

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn. Banken har en betryggende egenkapital og etter styrets oppfatning er det ikke noe som tilsier annet enn fortsatt drift.

Banken har i mange år støttet lag og foreninger i våre kommuner med betydelige beløp. I tillegg til den ordinære

gaveutdelingen gjennom Lokalbankfondet, sponser banken mange tiltak og arrangementer i løpet av året. Banken har egen sponsoravtale med flere lag og foreninger.

Blant de om lag hundre ulike tiltak som har fått støtte i 2017, er det noen som bør nevnes særskilt. Banken har vært med på å støtte Søgne skytterlag med midler til ny skytebane og en har gitt tilsagn til Søgne klatreklubb om midler til å lage en egen «via-ferrata»-rute opp til Søgneskiltet. Banken gjennomførte i 2017 det store årlige familiearrangementet «Hei til hav» med stor oppslutning og var også en viktig bidragsyter til gjennomføringen av Sjekteracet. Banken har støttet Søgne Cykleklubb med gjennomføringen av Hellersdalen Classic og støttet Haugenparkens venner med en stor gratiskonsert med Vaselina Bilopphøggers. Banken delte også ut midler til en rekke lag og foreninger gjennom en egen julekalender på Facebook.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Søgne og Greipstad Sparebank er en selveid institusjon, uten egenkapitalbevis eller aksjonærer. Banken ønsker å være en lokal bank med nærhet til kundene. Gjennom Lokalbankfondet gis det støtte til mange aktiviteter og prosjekter og dette medvirker til at bankens posisjon i lokalsamfunnet blir ytterligere styrket. For å sikre god kundebehandling og rådgivning er det lagt stor vekt på å ha faglig dyktige medarbeidere med fokus på høy etisk standard.

Sparebankenes styringsstruktur følger av særskilte regler i finansforetaksloven. Eierstyringen utøves av generalforsamlingen og styret. Sammensetning av disse er nærmere omtalt senere i beretningen. Banken skal fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de regler som gjelder for en sparebank. Banken tilbyr bank- og forsikringstjenester og utfører disse i samsvar med gjeldende regler.

RESULTAT OG DISPONERINGER

Netto rente- og provisjonsinntekter utgjør ved årsskiftet 66,8 (61,0) mill. kroner. Bankens rentenetto utgjør 1,61 (1,61) % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Netto andre driftsinntekter utgjør 16,1 (20,8) mill. kroner. Utbytte fra verdipapirer utgjør 3,5 (5,0) mill. kroner og netto gevinst på valuta og andre verdipapirer utgjør 3,5 (5,5) mill.

Samlede driftskostnader utgjør 47,7 (44,7) mill. kroner. Bankens driftskostnader i prosent av driftsinntekter (inkl. kursgevinst.) utgjør 57,5 (54,6) %. I % av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør driftskostnadene 1,15 (1,18) %. Av bankens lønnskostnader utgjør pensjonskostnadene 1,3 (1,1) mill. kroner. Økte lønnskostnader er hovedårsaken til økningen av bankens driftskostnader. Banken har ikke egne kostnader knyttet til forskning og utvikling.

² Sammenlignbart tall forrige år

Årets tapskostnad på utlån ble på 1,1 (1,0) mill. kroner. Av dette utgjør 0,9 mill. kroner endring av gruppenedskrivninger.

Gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler ble 0,2 (0,8) mill. kroner og gjelder en ekstra gevinst på tidligere salg av aksjer i Nets.

Resultatet før skatt utgjør 34,3 (37,0) mill. kroner eller 0,85 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Skatter for 2017 er bokført med 7,9 (7,3) mill. kroner.

Av årets resultat på kr 26,4 mill. kroner avsettes kr 2,6 mill. kroner til gaver. Resterende kr 23,8 mill. kroner overføres til bankens fond.

FORVALTNINGSKAPITAL

Bankens forvaltningskapital var ved utgangen av året på 4.173,7 (3.961,2) mill. kroner, en økning på 212,5 mill. kroner tilsvarende 5,4 %.

INNSKUDD

Innskudd fra kundene er nå på 2.906 (2.705) mill. kroner, noe som er en økning på 201 mill. kroner tilsvarende 7,4 %. Banken har ved årsskiftet fastrenteinnskudd på 151,1 (42,6) mill. kroner. Gjennomsnittlig løpetid er på 7,7 (6) måneder.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 83,1 (81,6) %. Det å opprettholde innskuddsnivået er en prioritert oppgave og banken har en målsetning om å ha en innskuddsdekning på over 70 %.

Bankens portefølje av aksjefond for våre kunder er på 22,0 (37,3) mill. kroner. Vår samarbeidspartner er DNB Asset Management.

UTLÅN

Netto utlån til kundene var ved utgangen av året på 3.488 (3.304) mill. kroner. Utlån til kundene er dermed økt med 184 mill. kroner tilsvarende 5,6 %.

Banken har i tillegg overført 54 mill. kroner i boliglån til Verd Boligkreditt i løpet av året og har ved utgangen av året totalt 636 (582) mill. kroner i portefølje i Verd Boligkreditt AS.

Bankens utlån er ved årsskiftet fordelt med 75,1 (76,4) % på personmarked og 24,9 (23,6) % på bedriftsmarked. Fordelingen av utlån på ulike typer virksomhet og geografiske områder fremgår av note 4 i regnskapet.

Banken har ved årsskiftet fastrentelån til kunder (5 år) på 101,5 (114,0) mill. kroner. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid er 2,9 (3,0) år.

GARANTIER

Bankens garantiforpliktelser var ved utgangen av året på 78,5 (92,8) mill. kroner. Garantiene er i sin helhet på vegne av kunder og er i hovedsak sikret med pant i fast eiendom. Den største garantiforpliktelsen er knyttet til valutagarantier som sikkerhet for kunders finansiering i valutalån og utgjorde ved årsskiftet 53,2 (58,1) mill. kroner.

VERDIPAPIRER - LIKVIDITET - FINANSIELLE INSTRUMENTER

Bankens beholdning av sertifikater og obligasjoner var ved utgangen av året på 283,3 (296,6) mill. kroner. Bankens beholdning av aksjer, andeler og andre verdipapirer er nå på 82,8 (53,5) mill. kroner. De største eierpostene har banken i samarbeidende selskaper som Verd Boligkreditt AS, Frende Holding AS, Norne Securities AS, Brage Finans AS og LSG Eiendomsmegling AS.

Banken hadde for øvrig en LCR (Liquidity Coverage Ratio) på 129 %, vesentlig over gjeldende lovkrav på 100 %.

EGENKAPITAL OG SOLIDITET

Ved årsskiftet var bankens egenkapital 420,9 (398,5) mill. kroner. Bankens egenkapitalandel mot bokført forvaltningskapital utgjør ved årsskifte 10,1 (10,1) % og uvektet kjernekapitalandel (leverageratio) er beregnet til 9,7 (9,6) %. Bankens ansvarlige kapitaldekningsprosent ble ved utgangen av året 19,7 (20,7) % og dermed over myndighetskrav og over interne måltall.

Banken skal i 1 kvartal 2018 rapportere konsolidert kapitaldekning og konsolidert uvektet kjernekapitalandel. De selskapene som banken etter dagens regelverk skal konsolideres med er Brage Finans og Verd Boligkreditt. Det forventes at konsolidert kapitaldekning blir noe lavere enn bankens kapitaldekning. Ved behov vil banken vurdere opptak av ansvarlig lån og/eller fondsobligasjon for å styrke kapitaldekningen.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risikostyring og internkontroll støtter opp under bankens strategiske utvikling og er en prioritert oppgave for styret.

Banken har som et av sine hovedmål å ha en moderat risikoprofil. Med risiko forstår vi alle forhold som kan hindre banken i å nå fastsatte strategier og mål.

Helhetlig risikostyring er en prosess, gjennomført av styret, ledelse og ansatte anvendt i fastsettelse av strategi på tvers av virksomheten for å håndtere risiko slik at den er i samsvar med virksomhetens risikoappetitt og for å gi rimelig grad av sikkerhet for virksomhetens måloppnåelse.

Internkontroll er en prosess, iverksatt, gjennomført og overvåket av styret, ledere og ansatte, utformet for å gi rimelig grad av sikkerhet for å oppnå foretakets mål.

Styret har fastsatt følgende styringsdokumenter:

- Strategiplan
- Strategi for risikostyring og internkontroll
- Strategi for operasjonell risiko
- Kredittstrategi
- Markedsrisikostategi
- Likviditetsstrategi med beredskapsplaner

Den interne kontrollen er gjennomført og dokumentert i henhold til Finanstilsynets forskrift. Gjennom kvartalsvis rapportering evaluerer styret bankens risiko- og kapitalbildet mot vedtatte styringsmål og rammer.

Styret vurderer ut fra en totalvurdering bankens samlede risikoeksponering som moderat.

FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko består i hovedsak av kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kredittrisiko:

Kredittrisiko kan defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Kredittrisiko håndteres gjennom utarbeidet kredittstrategi og retningslinjer gitt i kreditthåndbok. Ved innvilgelse av lån gjennomgås kundene betjeningsevne og sikkerhet. Ved større engasjementer behandles søknaden i bankens kredittutvalg eller i styret.

For å sikre en forsvarlig eksponering knyttet til kredittrisiko har styret fastsatt flere måltall som rapporteres kvartalsvis. Rapporteringen viser porteføljeutvikling, store engasjement, engasjement fordelt på risikoklasser, utsatte og misligholdte lån og overtrekk. På privatmarkedet er det i tillegg en rapportering i henhold til retningslinjer fra Finanstilsynet vedrørende forsvarlig boligfinansiering og forbruksfinansiering.

Banken har 78 (76) % av utlånene til kunder i primærmarkedet Søgne og Songdalen, 15 (16) % til kunder i nabokommuner og 7 (8) % til kunder i øvrige kommuner.

På bedriftsmarkedet så er de største bransjene drift av fast eiendom på 36 %, utvikling av byggeprosjekter 18 % samt bygg og anlegg på 15 %. Utfyllende info finnes i note 4.

Banken har en jevn vekst og har ikke endret kredittrisikoprofil gjennom regnskapsåret. Banken har for øvrig ikke planer om å endre bankens kredittrisikoprofil. Banken har en historikk med svært lave tap og har en målsetting om å holde tapene under 0,1 % av utlån. Status for bokførte tap i 2017 ble 0,03 % av bankens utlånsportefølje.

Det har i løpet av 2017 vært noe økning i restanser og mislighold på lån i forhold til året før. Brutto misligholdte lån utgjør 0,39 % av brutto utlån, og dermed vesentlig

under bankens måltall på 0,75 %. Lån med restanser og mislighold er i hovedsak lån med god sikkerhet og tapsrisikoen vurderes som lav.

Risikobildet vedrørende gruppenedskrivning i vårt område er totalt sett relativt uendret i løpet av året. Bankens modell beregner gruppenedskrivning på bakgrunn av lån med høy risikoklasse, misligholdte lån og parametere ut fra makroforhold og lokale forhold. Gruppenedskrivningen er for 2017 er beregnet til 7 (6,1) mill. kroner.

Den totale utlånsmassen risikoklassifiseres og rapporteres til styret hvert kvartal. Styret forventer ikke tap av større omfang og tapsavsetningene anses som tilstrekkelige i forhold til utlånsporteføljens sammensetting og risiko.

Bankens beholdning av obligasjoner er plassert i kredittforetak med god rating. Kredittrisikoen for bankens obligasjonsbeholdning anses å være lav.

Bankens samlede kredittrisiko vurderes å være moderat.

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisiko kan defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Banken har utarbeidet likviditetsstrategi med beredskapsplaner. Likviditet og funding er et sentralt område som vies stor oppmerksomhet. Det utarbeides hvert kvartal en intern risikorapport og fundingrapport som behandles i bankens styre. Videre har banken ekstern likviditetsrapportering som LCR (Liquidity Coverage Ratio), LBI (Likviditetsbufferindikator), NSFR (Net Stable Funding Ratio) og ALMM (Additional Liquidity Monitoring Metrics). Disse indikatorene og rapportene benytter tilsynsmyndighetene i sin overvåkning av bankene.

Banken har en god innskuddsdekning på 83,1 (82,6) % av samlede utlån til kunder. Dette medfører imidlertid behov for innlån som finansieres i sertifikat- og obligasjonsmarkedet og i andre kredittinstitusjoner. Ved utgangen av året hadde banken innlån i dette markedet på 821 (832) mill. kroner. For å begrense refinansieringsrisikoen på lånene spres forfallene over en tidshorisont på opp til fem år. Ytterligere informasjon finnes i note 5.

Kontantstrømanalysen viser en økning av likvider på 11,6 mill. kroner og skyldes primært økning av obligasjonsgjeld. Endringen fremkommer av sum netto likviditetsendring fra virksomheten 6,9 mill. kroner, netto likviditetsendring vedr. investeringer på minus 27,7 mill. kroner og netto endringer fra finansiering på 32,4 mill. kroner. Likviditetsbeholdningen som består av kontanter, innestående i Norges Bank og utlån til og fordringer på

kredittinstitusjoner, er ved utgangen av året på 280 mill. kroner.

Bankens beregnede likviditetsbuffer i % av bankens forvaltningskapital utgjør ved utgangen av året på 12 (13) %.

På oppgjørskonto i DNB har banken en trekkrettighet på 80 mill. kroner som ikke var benyttet ved utgangen av året. I tillegg har banken mulighet til å overføre klargjort utlånsportefølje til Verd Boligkreditt for å øke bankens likviditet.

Banken handler ikke med derivater utover rentesikring av fastrentelån.

Styret følger nøye med på bankens likviditetssituasjon og anser bankens likviditetsrisiko å være moderat.

Markedsrisiko:

Markedsrisiko kan defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisikoen består således av renterisiko, aksjekursrisiko og valutarisiko.

Banken har utarbeidet en markedsrisikostrategi som fastsetter styringsmål og risikotoleranse for bankens markedsrisiko.

En vesentlig del av bankens renterisiko er knyttet til bankens portefølje av fastrentelån og fastrenteinnskudd.

Banken har ved utgangen av året fastrente lån på 101,5 (113,7) mill. kroner, hvorav det er inngått rentesikring på 44,0 (74,3) mill. kroner. Bankens fastrentelån har en gjenværende bindingstid på inntil fem år. Fastrente-innskuddene utgjør 151,1 (42,6) mill. kroner og har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning er knyttet til gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Bankens beholdning av obligasjoner har flytende rente noe som medfører lav renterisiko. Obligasjonsbeholdningen er ved utgangen året på 283,3 (296,6) mill. kroner.

Banken har en begrenset beholdning av aksjer og andre rentebærende verdipapirer. Ved årsskiftet utgjorde beholdningen 82,8 (53,5) mill. kroner. Av dette er 66,6 mill. kroner strategiske eierandeler som er ført som anleggsmidler. Beholdningen bokføres til laveste verdi av kostpris eller virkelig verdi. Bankens aksjekursrisiko vurderes å være lav.

Banken er ikke finansiert i valuta og bankens valutarisiko er dermed kun knyttet til egen valutabeholdning på 1,2 (1,2) mill. kroner. Bankens valutarisiko vurderes å være lav.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes å være moderat.

ORGANISASJON OG ARBEIDSMILJØ

Banken har som hovedmål å arbeide for full likestilling mellom kjønnene på alle plan. Det legges særskilt vekt på yrkesmessig likestilling, herunder muligheter for etterutdanning og videre utvikling av ansatte. Banken har ved årsskiftet 12 sertifiserte finansielle rådgivere og 10 autorisert kredittrådgivere.

Banken har 30 (29) ansatte som utgjør 28 (28) årsverk og andelen kvinner utgjør 58 %. Av bankens ansatte med lederfunksjon er kvinneandelen 16 %. I bankens generalforsamling utgjør kvinneandelen 50 % og i bankens styre er kvinneandelen 33 %.

Banken gjennomfører årlige medarbeidersamtaler for alle ansatte. Banken har en meget sterk ressurs i engasjerte, dyktige og kundevennlige medarbeidere som gjør en stor innsats. Arbeidsmiljøet i banken betegnes som meget godt.

Samarbeidet mellom bankens ledelse og tillitsvalgte er meget godt. Sykefraværet har totalt vært 5,0 % i løpet av året, hvorav korttidssykefraværet under 16 dager utgjør 1,6 %.

Banken har avtale med NAV Arbeidslivsenter i fylket om et Inkluderende Arbeidsliv. Det har ikke vært rapportert om skader eller ulykker i løpet av året. Banken har pensjonsordning for ansatte i DNB. Ordningen med ytelsesbasert tjenstepensjon er lukket og nyansatte blir tilbudt ordning med innskuddsbasert tjenstepensjon. Banken har en egen senioravtale for alle ansatte over 62 år og er tilknyttet BTH SØR (bedriftshelsetjeneste).

SAMFUNNSANSVAR

Søgne og Greipstad Sparebank sin forretningside er «I over 150 år har vi ment at virkelige verdier handler om mer enn vårt eget overskudd. Som ansvarlig sparebank er vi fortsatt levende opptatte av å gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å leve.»

Bankens slagord «Dyrker lokale verdier» bygger opp om denne visjonen.

Banken har vært en sentral del av Søgne og Songdalen i over 150 år og har et like langt engasjement for at det skal være godt å bo i bygdene våre. Derfor gis en andel av overskuddet tilbake til samfunnet. Opprettelsen av Lokalbankfondet er bankens måte å synliggjøre og strukturere dette engasjementet på. Bidraget til samfunnsnyttige tiltak skal, sammen med lokal sponsorvirksomhet, styres på en slik måte at det støtter best mulig opp under bankens visjon.

Banken har følgende rapportering av samfunnsansvar i henhold til regnskapslovens § 3-3c:

Menneskerettigheter

Søgne og Greipstad Sparebank er en lokal sparebank og møter lite utfordringer knyttet til menneskerettigheter. Banker har dermed ikke utarbeidet egne retningslinjer og prinsipper knyttet til menneskerettigheter.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Banken har etablert retningslinjer om arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold i bankens personalhåndbok og bedriftsoverenskomst. Personalhåndboken inneholder i hovedsak prinsipper og informasjon om bankens arbeidsmiljø, arbeidsreglement, rekruttering, opplæring/personalutvikling, ledelse og samarbeidsformer, lønn og normering, kommunikasjon, likestilling og velferdstiltak. Bankens bedriftsoverenskomst inneholder i hovedsak prinsipper og informasjon om ansattes arbeidstid, kompensasjonsregler, lønn og bonusordninger og retningslinjer for eksamen og lesefri.

Det ytre miljø

Søgne og Greipstad Sparebank er sertifisert som Miljøfyrtårn-bedrift. Bankens forurensing av det ytre miljø vil stort sett være av indirekte karakter blant annet ved kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruks-gjenstander, samt ved oppvarming, kloakk, avfall og avfallshåndtering. Styret anser at dette bidrar til minimal forurensing av det ytre miljø. Banken har heller ingen pålegg fra offentlige myndigheter som ikke er etterkommet.

Bekjempelse av korrupsjon

Banken har etablert etiske retningslinjer for de ansatte og styret er opptatt av at det legges stor vekt på å ha en høy etisk standard internt og i dialogen med kundene. Banken har også egne rutiner for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandling. Alle ansatte gjennomfører årlig antihvitvaskingskurs.

UTSIKTENE FREMOVER

Det må presiseres at det normalt er stor usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold. Vi har imidlertid vurdert framtidsutsiktene etter beste evne og legger til grunn at året 2018 vil bli et jevnt godt år for Søgne og Greipstad Sparebank.

Internasjonalt ser det ut til at farten er god både i den amerikanske økonomien og vesentlig bedret også i euroområdet. Den geopolitiske situasjonen vurderes som noe mer anspent. Arbeidsledigheten er fortsatt høy i mange land. Lav, men noe stigende rente hos våre handelspartnere, virker inn også på rentesettingen i Norge. Vi tror at den lave renten i Norge vil vedvare en god stund, men med en viss stigning i sikte.

Konkurransesituasjonen i bankens markedsområde forventes fortsatt å være sterk og bankens marginer vil være under press.

Med utsikter til avtagende arbeidsledighet, høy forbrukertillit og fortsatt lave renter venter vi likevel at forbruksveksten vil fortsette å bidra positivt til vekstutsiktene i vårt markedsområde i 2018. En ser da også hen til at det er flere nye boligområder under utvikling i Søgne. Ny E-39 gjennom våre to primærkommuner antas også på litt sikt å øke "våre" kommuners attraktivitet.

Samlet sett har styret for 2018 budsjettet med 4 % vekst på utlån. Styret har budsjettet med en moderat økning av innskudd i 2018.

Bankene har fått økte rapporteringskrav knyttet til CRD IV (Capital Requirements Directive IV). De nye kapital- og likviditetsstandardene for banknæringen medfører økte krav til ansvarlig kapital, kapitalbuffer og likviditet.

Styret legger stor vekt på at banken skal ha en jevn vekst og en forsvarlig inntjening, samtidig som den skal være konkurransedyktig i sitt marked.

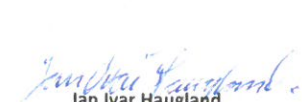
Søgne og Greipstad Sparebank har som selvstendig bank lagt vekt på å fylle sin oppgave som lokalbank i nærmiljøet. I 2018 vil det fortsatt bli lagt stor vekt på å synliggjøre bankens samfunnsansvar og dens engasjement for det frivillige arbeidet.

Det har ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som framgår av årsoppgjøret.

TAKK

Styret vil takke samtlige ansatte for godt samarbeid i året som er gått. Vi vil også takke våre kunder og andre samarbeidspartnere for deres oppslutning om banken i 2017.

Søgne, 14. februar 2018
Søgne og Greipstad Sparebank

Jan Ivar Haugland
Styrets leder

Per Sigurd Sørensen
Styrets nestleder

Lene Apland

Ellen Katrine Nyhus

Edvard Repstad

Andre Berg

Vidar Skaaland
Adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP 2017

(beløp i kroner)

	Noter	2017	2016
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.838.606	1.456.329
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2	106.109.961	98.132.786
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer ..	6,7	4.571.762	5.358.542
Sum renteinntekter og lignende inntekter		112.520.329	104.947.657
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	5	3.986.183	3.056.168
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	5	28.464.949	28.735.735
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5	11.015.723	8.910.494
Andre rentekostnader og lignende kostnader		2.204.339	3.277.743
Sum rentekostnader og lignende kostnader		45.671.194	43.980.141
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3	66.849.135	60.967.516
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	3.496.672	4.960.454
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		3.496.672	4.960.454
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon	2	1.190.343	1.394.374
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	10	10.029.199	11.182.367
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	11.219.542	12.576.741
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		2.840.448	2.644.753
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.840.448	2.644.753
Netto verdiendring og gevinst/tap på verdipapir som er omløpsmidler			
Netto verdiendr. og gevinst/tap på sertifikat,obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer ..		844.410	3.890.600
Netto verdiendr. gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.923.069	1.007.185
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta	3,9	765.061	569.198
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler...		3.532.540	5.466.982
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer	18	271.538	265.513
Andre driftsinntekter	18	436.547	220.327
Sum andre driftsinntekter		708.085	485.840

RESULTATREGNSKAP forts.

	Noter	2017	2016
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn mv.			
Lønn		19.001.362	17.766.105
Pensjoner		1.347.263	1.100.089
Sosiale kostnader		5.535.095	4.176.072
Administrasjonskostnader		12.854.225	13.401.807
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	13,14,15,16	38.737.944	36.444.073
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger		1.467.924	1.417.109
Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	18	1.467.924	1.417.109
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		1.270.467	1.234.588
Andre driftskostnader	19	6.222.907	5.569.383
Sum andre driftskostnader		7.493.375	6.803.970
Tap på utlån, garantier mv.			
Tap på utlån		1.129.268	1.044.687
Sum tap på utlån, garantier mv.	4	1.129.268	1.044.687
Nedskr/reversering av nedskr og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivning/reversert nedskrivning anleggsaksjer		0	0
Gevinst/tap anleggsaksjer		186.178	882.905
Sum gevinst/tap/nedskrivning/reversert nedskrivning anleggsaksjer	8	186.178	882.905
Resultat av ordinær drift før skatt	23	34.323.192	36.985.846
Skatt på ordinært resultat	20	7.933.028	7.298.493
Resultat av ordinær drift etter skatt		26.390.164	29.687.353
Resultat for regnskapsåret		26.390.164	29.687.353
Overføringer og disponeringer			
Disponeringer			
Overført til sparebankens fond	21	23.790.164	26.687.353
Overført til gavefond og/eller gaver.....		2.600.000	3.000.000
Sum disponeringer		26.390.164	29.687.353

BALANSE 31.12.2017

(beløp i kroner)

	Noter	2017	2016
EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		71.882.689	90.196.613
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		28.345.015	30.467.639
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		179.806.140	147.810.662
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		208.151.155	178.278.301
Utlån og fordringer på kunder			
Kasse-/drifts- og brukskreditter		361.067.956	383.857.063
Byggelån		23.521.654	25.839.972
Nedbetalingslån		3.113.875.326	2.903.087.531
Sum utlån før nedskrivninger		3.498.464.936	3.312.784.566
- Nedskrivninger på individuelle utlån		3.041.572	3.011.944
- Nedskrivninger på grupper av utlån		7.000.000	6.100.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4,7,17	3.488.423.364	3.303.672.623
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner		0	0
Utstedt av andre			
Sertifikater og obligasjoner		283.299.750	296.571.090
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	6,7	283.299.750	296.571.090
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		80.977.321	51.752.125
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m.v.....		1.816.268	1.767.801
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	82.793.590	53.519.926
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		0	0
Sum immaterielle eiendeler	18	0	0
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		4.331.000	4.576.000
Bygninger og andre faste eiendommer		16.911.754	17.288.754
Sum varige driftsmidler	18	21.242.754	21.864.754
Andre eiendeler		6.003.785	5.378.115
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte inntekter.....		6.776.746	5.875.082
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser.....	16	2.659.336	3.085.314
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader.....		2.472.000	2.737.000
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11.908.082	11.697.396
SUM EIENDELER	1,3	4.173.705.168	3.961.178.817

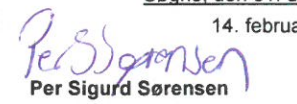
GJELD OG EGENKAPITAL

	Noter	2017	2016
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		811.818	493.618
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		220.219.540	264.994.641
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	5	221.031.358	265.488.259
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.083.684.889	1.456.935.195
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		822.249.028	1.247.775.950
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	5	2.905.933.917	2.704.711.145
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		0	0
Obligasjonsgjeld		599.682.290	567.310.387
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5	599.682.290	567.310.387
Annen gjeld			
Annen gjeld	5,20	15.887.231	14.857.854
Sum annen gjeld		15.887.231	14.857.854
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		7.941.946	7.334.790
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	16	1.407.541	2.219.604
Utsatt skatt	20	952.105	718.040
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		2.359.646	2.937.644
SUM GJELD		3.752.836.388	3.562.640.079
EGENKAPITAL:			
Opptjent egenkapital			
Sparebankens fond		420.868.780	398.538.738
Sum opptjent egenkapital		420.868.780	398.538.738
SUM EGENKAPITAL	21,22	420.868.780	398.538.738
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	1,3	4.173.705.168	3.961.178.817
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	3,12	78.475.306	92.835.948
Forpliktelser	12	267.253.498	312.173.221

Søgne, den 31. desember 2017

14. februar 2018

Jan Ivar Haugland
Styrets leder

Per Sigurd Sørensen

Ellen Katrine Nyhus

Edvard Repstad

Vidar Skaaland
Banksjef

Lene Apeland

Jan T Thomassen
Økonomisjef

Noter

Tilleggsopplysninger gitt som noter i regnskapet for 2017

Regnskapsprinsipper

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Generelle prinsipper

Alle tall er oppgitt i 1.000 kr så sant det spesifikt ikke er angitt noe annet.

Virkelig verdi.

Når regnskapsposter vurderes til virkelig verdi, i motsetning til anskaffelseskost, benyttes observerte markedsverdier

Sikringsvurdering

Banken har kun foretatt en sikringsforretning. Det gjelder rentesikring av deler av fastrente lån. Når slike forretninger inngås, vurderes forretningen i sammenheng med det underliggende objekt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Bankens beholdning av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning, samt aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning inndeles i omløpsmidler og anleggsmidler.

Finansielle omløpsmidler – handelsportefølje

Banken har ikke markedsbasert finansielle omløpsmidler/handelsportefølje.

Finansielle derivater

Banken handler ikke med derivater utover rentesikring av egne porteføljer.

Verdsettelse av engasjementer m.v.

Lån er verdsatt til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Et utlån eller gruppe av utlån har verdifall dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av et utlån, og at tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrøm. Som objektive bevis på verdifall regnes vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget betalingsutsettelse eller endring i andre avtalevilkår som følge av betalingsproblemer hos debitor, eller at det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandlinger, annen finansiell restrukturering eller konkurs.

Dersom det finnes objektive bevis på verdifall, beregnes tap på utlån som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Vurderingen av om det finnes objektive bevis for verdifall gjøres enkeltvis for alle utlån som anses som vesentlige, og det kan også gjøres for utlån som ikke anses som vesentlige.

De største næringsengasjementene og tapsutsatte engasjementer både på næringskunder og personkunder, vurderes kvartalsvis i tillegg til den løpende vurdering som foretas av slike engasjementer. Alle større engasjementer rapporteres i den forbindelse til styret.

Banken har klassifisert alle næringslivsengasjement i 11 forskjellige risikoklasser. Resultatgrad og egenkapital i henhold til innhentede opplysninger er de viktigste kriterier ved vurderingen. Adferdsscore er et viktig element i klassifiseringen.

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Alle lån som er misligholdt, uansett størrelse, blir vurdert.

Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall omfatter observerbare data som fører til en målbar nedgang i estimerte fremtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen, herunder negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som samsvarer med mislighold i utlånsgruppen. Ved vurdering av nedskrivning på grupper, er bankens utlån delt inn i personkundemarked og bedriftsmarked med lav, middels og høy risiko. Dersom banken får lån der renten reduseres som følge av betalingsvansker, vil det bli foretatt en neddiskontering av endringen til nåverdi.

Som konstaterte tap regnes tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom eller ved frivillig gjeldsordningsavtale.

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og lånetype. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning osv. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, eksempelvis bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter.

Markedspriser benyttes ved prising av utlån til kredittinstitusjoner og kunder. Banken har et ubetydelig utlånsbeløp med fast rente i sin portefølje. Virkelig verdi av utlån tilsvarende derfor porteføljens bokførte verdi. Verdien av nedskrevne engasjementer fastsettes ved neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Pensjoner

Banken har pensjonsordninger for sine ansatte. I 2008 ble den ytelsesbaserte ordningen lukket og ansatte fikk velge mellom å fortsette i gammel ordning eller gå over til innskuddbasert ordning. Gammel ordning ble lukket og nyansatte tilbys innskuddsbasert ordning.

Endring i årsoppgjørskravet stiller krav om at pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser fra 1. januar 2015 innregnes i samsvar med IAS 19. «Korridormetoden» er ikke lenger tillatt benyttet for regnskapsføring av aktuarberegnete gevinster og tap. Disse skal nå føres direkte mot egenkapitalen i den perioden de oppstår. Forventet avkastning på pensjonsmidlene skal beregnes ved bruk av diskonteringsrenten som benyttes for brutto pensjonsforpliktelser. Periodens opptjente pensjonsrettigheter og netto rentekostnad inngår i det ordinære resultatet, mens estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen.

Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, og ved overfinansiert ordning balanseføres denne som langsiktig fordring så fremt det vurderes som sannsynlig at overfinansieringen kan anvendes. Usikret pensjonsforpliktelse vises som langsiktig gjeld. Videre har banken usikrede pensjonsforpliktelser i form av medlemskap i AFP ordning.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekt eller påløper som kostnad. Etableringsgebyr er av en slik størrelse at de ikke overstiger kostnaden forbundet med etablering av lån/kreditt.

Regnskapsmessig behandling obligasjoner og sertifikater

Bankens beholdning i obligasjoner og sertifikater mv er som tidligere år vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi.

Regnskapsmessig behandling av aksjer og andeler

Bankens beholdning av aksjer, andeler som er omløpsmidler samt børsnoterte anleggsmidler bokføres til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med god regnskapsskikk. Strategiske plasseringer klassifiseres som anleggsmidler og er i regnskapet vurdert til anskaffelseskost og vurderes ikke for fortløpende kursendringer. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Reversering av nedskrivninger skjer kun når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Regnskapsmessig behandling av varige driftsmidler

Driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet

Regnskapsmessig behandling av gjeld

Påløpne kostnader periodiseres i tråd med sammenstillingsprinsippet. For å fastsette pensjonsforpliktelser benyttes aktuar til beregningen.

Omregning av utenlandsk valuta

Banken har kun kontantbeholdning i utenlandsk valuta. Valutabeholdningen vurderes etter kurs ved regnskapsårets slutt.

Skatt

Skattekostnad i regnskapet består av både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet med 25 % av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført i balansen.

Renteinntekter, utlån og tap

Note 2 - Fordeling av inntektene på geografisk område

Banken har ingen markeder som geografisk skiller seg betydelig fra hverandre.

Utlånene er fordelt med 78 % i Søgne og Songdalen og resten i de nærliggende geografiske områdene mot 76 % forrige år.

Garantier er fordelt med 93 % i Søgne og Songdalen og resten i de nærliggende geografiske områdene mot 95 % forrige år.

Risikoen anses tilnærmet lik i de ulike geografiske områder.

Note 3 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko - restløpetid for hovedpostene i balansen.

	inntil 1 mnd.	1- 3 mnd.	3.mnd.- 1 år	1-5 år	over 5 år	uten rest- løpetid	sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker samt gjelds- brev som kan refinansieres i sentralbanker	71.883	0	0	0	0	0	71.883
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	140.845	0	67.306	0	0	0	208.151
Utlån til og fordringer på kunder	34.058	19.023	87.217	799.688	2.558.479	0	3.498.465
Tapsnedskrivning.....	0	0	0	(10.042)		0	(10.042)
Obligasjoner og sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	10.096	0	39.480	233.724	0	0	283.300
Øvrige eiendeler med restløpetid	6.777	0	0	93.784	18.728	0	119.289
Eiendeler uten restløpetid	0	0	0	0	0	2.659	2.659
Sum eiendeler	263.659	19.023	194.003	1.117.154	2.577.207	2.659	4.173.705
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	40.0000	50.000	131.031	0	0	221.031
Innskudd fra og gjeld til kunder	35.048	254.183	130.946	86.122	3.049	2.396.586	2.905.934
Sertifikater	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	0	0	149.804	449.878	0	0	599.682
Øvrig gjeld med restløpetid	3.728	13.187	7.866	0	0	0	24.781
Gjeld uten løpetid	0	0	0	0	0	1.408	1.408
Egenkapital	0	0	0	0	0	420.869	420.869
Sum gjeld og egenkapital	38.776	307.370	338.616	667.031	3.049	2.818.863	4.173.705
Netto sum alle poster	224.883	(288.347)	(144.613)	450.123	2.574.158	(2.816.204)	0
Poster utenom balansen.....	2.534	12.728	41.059	6.220	15.934	0	78.475

Restløpetiden for fleksilån og kassekreditt er klassifisert under utlån til og fordringer på kunder fra 1 - 5 år.

Renterisiko - Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser på hovedpostene i balansen.

Post i balansen	inntil 1 mnd.	1- 3 mnd.	3.mnd.- 1 år	1-5 år	over 5 år	uten rente eksponering	sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker samt gjelds- brev som kan refinansieres i sentralbanker	61.993	0	0	0	0	9.890	71.883
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	208.151	0	0	0	0		208.151
Utlån til og fordringer på kunder	34.058	3.355.308	1.297	97.760	0	0	3.488.423
Obligasjoner og sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	60.000	223.300	0	0	0	0	283.300
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	121.948	121.948
Sum eiendeler	364.202	3.578.608	1.297	97.760	0	131.838	4.173.705
Gjeld til kredittinstitusjoner	50.000	171.031	0	0	0	0	221.031
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.762.397	12.591	130.946	0	0	0	2.905.934
Sertifikater	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	99.682	500.000	0	0	0	0	599.682
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	26.189	26.189
Egenkapital	0	0	0	0	0	420.869	420.869
Sum gjeld og egenkapital	2.912.079	683.622	130.946	0	0	447.058	4.173.705
Nettosum alle poster	(2.547.877)	2.894.986	(129.649)	97.760	0	(315.220)	0
Poster utenom balansen.....	0	0	0	0	0	78.475	78.475

Kassekreditt er medtatt under intervall 1-3 mnd.

Bankens balanseposter er nærmest uten renteeksponering (normal varslingsstid) med unntak av beholdningen av obligasjoner og sertifikater, samt fastrenteinnskudd fra kunder på gjeldssiden med 151,1 mill. kroner.

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater har en gjennomsnittlig durasjon på 0,15 år. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,4 mill. kroner ved årets slutt, som i liten grad avviker fra hva den har utgjort gjennom året.

Fastrenteinnskudd fra kunder har en restløpetid på 8 måneder.

Fastrente lån på 101,0 mill. kroner har en gjenstående løpetid på 3,0 år. Herav er 44,0 mill. sikret med rentebytteavtale til flytende rente inngått med DNB Markets.

Sertifikat- og obligasjonsgjeld har i hovedsak en rentebindingstid på 1-3 mnd.

Valutarisiko

Banken har ingen balanseposter i utenlandsk valuta, bortsett fra en kontantbeholdning på 1,2 mill. kroner. Valutarisikoen ved denne beholdning anses ubetydelig. Banken har noen lånegarantier relatert til utenlandsk valuta. Det er ved vurdering av sikkerhet, tatt høyde for valutasvingninger.

Note 4 Utlån, garantier og tap på utlån

Utlån og garantier etter geografisk fordeling:

	Utlån		Garantier	
	2017	2016	2017	2016
Søgne og Songdalen	2.715.023	2.503.872	72.968	87.820
Nabokommuner	532.954	551.283	4.092	4.412
Øvrige	250.488	257.630	1.416	604
Sum	3.498.465	3.312.785	78.475	92.836

Spesifikasjon på viktige næringer og personkundemarkedet:

	Utlån		Garantier		Eksponering	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>Viktige næringer:</i>						
Primærnæringer	76.462	46.858	3.417	3.423	6.279	10.738
Industri og bergverk	24.622	12.814	0	0	2.208	1.889
Utvikling av byggeprosjekter	157.153	173.672	18.491	24.443	1.146	4.924
Bygg og anleggsvirksomhet	134.256	106.372	4.173	5.731	33.118	56.303
Handel, transport, overnatting	55.377	44.128	5.891	5.715	18.280	23.048
Eiendomsdrift	313.812	279.582	5.373	12.396	3.666	3.533
Tjenesteytende virksomhet	109.055	117.247	541	674	8.568	6.440
Sum næring	870.738	780.673	37.886	52.382	73.264	106.875
<i>Personkunder:</i>						
Personkunder	2.627.727	2.532.112	40.590	40.454	193.988	205.298
Bankenes Sikringsfond			0	0		
Totalt	3.498.465	3.312.785	78.475	92.836	267.253	312.173
Verd Boligkreditt AS	635.900	582.401	0	0	20.688	27.885
Totalt inkludert Verd Boligkreditt AS...	4.134.365	3.895.186	78.475	92.836	287.941	340.058

	Mislighold		Tapsutsatt		Spesifis.nedskr		Gruppenedskr	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>Viktige næringer:</i>								
Primærnæringer	0	0	0	0	0	0		
Industri og bergverk	0	0	0	0	0	0		
Utvikling av byggeprosjekter	0	0	0	0	0	0		
Bygg og anlegg	1	1	0	0	0	0		
Handel, transport, overnatting	0	0	0	0	0	0		
Eiendomsdrift	12.729	0	0	10.510	2.106	2.183		
Tjenesteytende virksomhet	27	12	0	0	0	0		
Personkunder	722	3.355	245	59	936	829		
<i>Gruppenedskrivning ikke fordelt</i>							7.000	6.100
Totalt	13.478	3.368	245	10.569	3.042	3.012	7.000	6.100

Misligholdte utlån:

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt misligholdte lån (jfr note 1)	13.478	3.368	6.001	10.618	20.431
- Spesifisert nedskrivning	2.790	720	888	1.059	3.345
Netto misligholdte utlån	10.688	2.648	5.113	9.559	17.086

Øvrige tapsutsatte utlån:

	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt øvrige tapsutsatte lån	245	10.569	9.577	9.592	850
- Spesifisert nedskrivning	252	2.292	1.068	833	294
Netto øvrig tapsutsatte utlån	- 7	8.277	8.509	8.759	556

Endring i spesifisert nedskrivning

	Utlån til og fordring på kunder		Utlån til og fordring på kredittinstit		Garanti ansvar	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Individuelle nedskrivninger 1.1.	3.012	1.956	0	0	0	0
- Periodens konstaterte tap, hvor tidligere foretatt individuell nedskr	32	250	0	0	0	0
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden.....	0	1.000	0	0	0	0
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden.....	192	144	0	0	0	0
+ Økt amortiserte renter.....	(45)	183	0	0	0	0
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden.....	85	21	0	0	0	0
= Individuelle nedskrivninger 31.12	3.042	3.012	0	0	0	0
I % av samlede utlån.....	0,09 %	0,09 %	0	0	0	0

Endring i gruppenedskrivning

	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Gruppenedskrivning 1.1.....	6.100	6.760	0	0	0	0
+/- Periodens gruppenedskrivning	900	(660)	0	0	0	0
= Gruppenedskrivning 31.12.	7.000	6.100	0	0	0	0
I % av samlede utlån.....	0,20%	0,18%	0	0	0	0

Årets tapskostnader

	Tap på utlån		Tap på garantier		Tap på verdipapirer	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger.....	107	1.056	0	0	0	0
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	900	(660)	0	0	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjort.....						
individuelle nedskrivninger for	32	250	0	0	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjort.....						
individuelle nedskrivninger for	35	137	0	0	0	0
- Endring amortisering m.v.	(105)	(289)	0	0	0	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	50	27	0	0	0	0
= Periodens tapskostnad	1.129	1.045	0	0	0	0

Utlån og garantier fordelt etter risikoklasser

Banken har risikoklassifisering av alle engasjement. Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og modellen beregner sannsynlighet for mislighold neste 12 måneder. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 11 risikogrupper hvor gruppe A representerer liten risiko og hvor K er lån med mislighold. Risikoklassifiseringen på næringsengasjement bygger på innhentede opplysninger fra ratingselskap og registrering av regnskap, samt andre forhold med betydning for risiko ved engasjementet. Adferdsscore er også et element i vurderingen. Alle større engasjement gjennomgås minst en gang pr. år. Når det gjelder personkunder er disse risikoklassifisert via kredittvurderingsprosessen og adferdsscore.

Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap

	2017	2016
Netto inntektsførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	11	36

Risikoklasser	Utlån		Garantier		Potensiell eksponering		Indiv.taps- nedskrivn	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Lav risiko.....	2.590.485	2.404.663	46.342	53.437	246.720	248.843	0	0
Middels risiko....	695.775	731.017	21.399	26.270	18.684	61.449	0	0
Høy risiko	212.205	177.105	10.734	13.129	1.849	1.881	3.042	3.012
Sum	3.498.465	3.312.785	78.475	92.836	267.253	284.152	3.042	3.012

Endring i risikoprofilen gjennom året er liten. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. For næringslivsengasjementene er prisene direkte knyttet til den klassifisering som foretas. Prisingen for personkunder er i hovedsak knyttet til den sikkerhet som tilbys, og som er lagt til grunn i klassifiseringsmatrisen som er vist ovenfor.

Med den risikoprofil banken har i dag, forventes fremtidige tap ikke å overstige 0,1 % pr år, sett over en 3-års periode. Til grunn for denne vurdering ligger erfaringer fra tidligere års konstaterte tap, samt den risikoklassifisering som er vist ovenfor.

Forventet tap kan i stor utstrekning relateres til de engasjementer som er klassifisert i gruppen "høy risiko". Dette er også de lån som gjennom bankens prissystem skal gi de høyeste renteinntektene.

Verd Boligkreditt AS

Banken har i 2017 overført lån og kreditter til Verd Boligkreditt AS. Samlet overført portefølje er pr 31.12.2017 636 mill. kroner mot 582 mill. kroner forrige år. Det er ikke stilt garantier overfor Verd Boligkreditt AS.

Rentekostnader og innskudd

Note 5 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner består av 150 mill. i innlån fra Kfs med opprinnelig løpetid fra 3 til 5 år. Renten er 3 mnd nibor pluss margin. Gjennomsnittlig vektet rente har vært 1,60 %. Medlemsinnskudd på 6,0 mill. kroner vedrørende låneopptak er tatt med under andre eiendeler i balansen. I tillegg er det 70 mill. i innlån fra kredittinstitusjoner som i hovedsak fornyes hver 3 mnd. Gjennomsnittlig vektet rente har vært 1,03 %. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden.

Innskudd fra og gjeld til kunder

Det er ingen innskudd fra og gjeld til kunder på særlige vilkår utover fastrenteinnskudd på 151,1 mill. kroner. Renten har gjennom året vært 1,00 % basert på et vektet gjennomsnitt. For desember var tilsvarende rente 1,00 %. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken har ikke hatt sertifikatlån i 2017. Det er lagt ut fem obligasjonslån med en samlet gjeld på 600 mill. kroner. Lånene forfaller med 150 mill. i 2018, 250 mill. i 2019, 150 mill. i 2020 og 50 mill. kroner i 2021. Gjelden har i gjennomsnitt vært 591 mill. kroner og rente utgjør 1,81 % på vektet gjennomsnitt. Pr 31.12 er gjennomsnittlig rente 1,68 %. Renten er basert på 3. mnd nibor pluss margin. Periodisert underkurs er 0,3 mill. kroner.

Det er ikke stillet sikkerhet for noe av verdipapirisert gjeld. Banken har ingen egne obligasjoner.

Annen gjeld.	2017	2016
Bankremitter	561	636
Advisert bankgiro	65	65
Påregnet skatt siste år	7.230	6.900
Skattetrekk	1.073	1.033
Leverandører.....	964	893
Gaver	3.900	4.000
Diverse	2.094	1.031
Sum annen gjeld	15.887	14.858

Verdipapirer

Note 6 - Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapir.

Spesifikasjon etter grupper:	Pålydende verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi (1)	Anskaff kost
Omløpsmidler.....(1)	285.000	283.300	286.370	283.406
Beholdning etter debitorkategori:				
Stats- og statsgaranterte risikovekt 0	0	0	0	0
Off sektor utenom stat risikovekt 10	0	0	0	0
Kommuner og finansforetak risikovekt 20.....	115.000	114.866	115.535	114.952
Obligasjoner med fortrinnsrett risikovekt 10	170.000	168.434	170.835	168.454
Øvrige risikovekt 100	0	0	0	0
Sum	285.000	283.300	286.370	283.406

Ingen av verdipapirene er i utenlands valuta. Ingen av verdipapirene er pantsatt.

(1)Gjennomsnittlig effektiv rente for desember utgjør 1,45 %, og er beregnet ut fra et vektet gjennomsnitt. Gjennomsnittlig avkastning for 2017 er 1,67 %. Alle verdipapirene er notert på Oslo Børs eller ABM.

Note 7 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak.

Ansvarlig lånekapital risikovekt 100.....	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Effektiv rente for desember er 0 %, mens gjennomsnittlig avkastning for 2017 er 4,03 %.

Note 8 - Aksjer andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Andel børsnotert	Anskaff kost
Omløpsmidler	14.407	21.055	100 %	14.505
Anleggsmidler	66.571	75.992	0	67.814
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	80.977	97.048		82.319

Anleggsmidler:	Balanseført 01.01	Tilgang	Salg	Balanseført 31.12
Anleggsmidler	35.718	30.853	0	66.571

Spesifikasjon etter selskap:	Foretaksnr	Balanseført verdi	Virkelig verdi	% eierandel	Antall aksjer
<i>Aksjer</i>					
Balder Betaling AS	918693009	1.433	1.433	1,06 %	106
BankAxept	883982282	55	55		110
BankID Norge AS	913851080	79	79		50
Brage Finans AS	995610760	12.368	12.368	1,50 %	1.177.898
DSS AS	917153949	5	5	11,11 %	1
DnB Bank ASA	981276957	4.115	7.655		50.000
Eiendomskreditt AS	979391285	6.218	9.127	1,95 %	60.000
Frende Holding AS	991410325	6.749	12.205	0,90 %	54.173
LSG Eiendomsmeling AS	919930241	9.800	9.800	50,00 %	5000
Norne Eierselskap AS	992881461	900	742	1,50 %	2.748.915
Spama AS	916148690	10	104	0,32 %	100
Verd Boligkreditt AS	994322427	27.709	28.700	7,24 %	27.152
Sum aksjer		69.441	82.273		

<i>Egenkapitalbevis</i>					
Kredittforeningen for SPB	986918930	1.245	1.375	0,24 %	1.200
Helgeland Sparebank	937904029	787	1.138		12.506
Sandnes Sparebank	915691161	1.566	1.566		28.478
Spareb Nord Norge	952706365	3.476	5.018		79.648
Sparebank 1 Midt Norge	937901003	1.480	2.075		25.000
Sparebanken Sør	937894538	1.701	1.835		18.083
Sparebanken Vest	832554332	1.281	1.768		32.587
Sum egenkapitalbevis		11.536	14.775		

Sum aksjer og egenkapitalbevis	80.977	97.048			
---------------------------------------	---------------	---------------	--	--	--

For ikke børsnoterte aksjer, er det ved verdifastsettelsen benyttet 100 % av ligningsverdi, bokført verdi eller tilbudt pris ved eventuelt salg. Virkelig verdi er 8,2 mill. kroner høyere enn anskaffelseskost og 9,4 mill. høyere enn bokført verdi. Beholdning av omløpsaksjer er bokført til det laveste av kostpris og virkelig verdi, mens markedsverdien er 6,7 mill. kroner høyere.

Andel i andre selskaper innarbeidet etter EK metoden

Nodeland Senter ANS (50% andel)	Totalt	Bankens Andel
Eiendeler.....	9.700	4.850
Gjeld	6.068	3.034
Egenkapital	3.632	1.816

Egenkapitalen er tatt med under aksjer og andeler i balansen med kr 1.816.268,-.

Bankens andel av overskudd i selskapet kr 123.467,- er ført under andre driftsinntekter.

Banken betalte kr 529.932,- i årlig leie til selskapet. Leien gjelder bankens filial i Songdalen. Nodeland Senter ANS har en gjeld til banken på kr 6.056.691,- og det er betalt renter med kr 268.279,-. Bankinnskudd er kr 0,- som er godskrevet renter med kr 662,-. Samtlige transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til markedsmessige vilkår.

Provisjoner og poster utenom balansen

Note 9 - Provisjoner og gebyrer

	2017	2016
Garantiprovisjoner	1.190	1.394
Verdipapiromsetning/forvaltning	440	401
Betalingsformidling	4.755	6.106
Forsikring	1.976	2.457
Kredittformidling.....	1.630	668
Annen virksomhet	1.229	1.551
Sum	11.220	12.577

Valuta

Provisjon, gevinst/tap omsetning valuta	765	569
---	-----	-----

Note 10 - Forvaltning- og administrasjonstjenester

Banken forvalter etableringslån, startlån for Søgne og Songdalen kommuner. Dette er midler som kommunene låner i Husbanken for videre utlån. Bankens oppgave er regulert i egen avtale og innebærer ingen kredittrisiko for banken.

Note 11 - Betingede utfall

Arten og omfanget av betingede forpliktelser refereres til pensjon. Det henvises til egen note nr 16.

Note 12 - Poster utenom balansen

Fordeling av garantiansvar.

	2017	2016
Betalingsgarantier	8.797	8.518
Kontraktsgarantier	14.397	23.715
Lånegarantier	53.198	58.083
Annet garantiansvar	2.083	2.520
	78.475	92.836
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Samlet garantiansvar.....	78.475	92.836

Reduksjon i lånegarantier gjelder i hovedsak reduksjon vedrørende valutalån.

Forpliktelser

Bevilgede ikke disponerte lån og kreditter	267.253	312.173
Ubenyttet garantiramme	0	0
Sum forpliktelser utenom balansen	267.253	312.173

Note 13 - Antall ansatte.

Antall ansatte ved utgangen av regnskapsåret er 30, som samlet utgjorde 28 årsverk.

<i>Note 14 - Ytelser til ledende personer m.v.</i>	2017	2016
Lønn til banksjef	1.221	1.158
Annen godtgjørelse til banksjef	100	93
Godtgjørelse til styrets leder	114	109
Godtgjørelse til styrets øvrige medlemmer	329	311
Godtgjørelse til generalforsamling leder	27	29
Godtgjørelse til generalforsamling øvrige medlemmer	38	46

Utover ordinær pensjonsordning og generell bonusavtale for samtlige ansatte, er det ingen avtaler som gir daglig leder, ledende ansatte eller noen av styrets medlemmer særskilt vederlag basert på drift, opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet utover at det er etablert en ordning for adm. banksjef som vil tre i kraft dersom virksomheten fusjoneres inn i en større enhet.

Revisjon.

Revisors godtgjørelse utgjorde kr 429.679,- inkludert merverdiavgift, hvorav kr 367.179,- for lovpålagt revisjon og kr 62.500,- for attestasjonstjenester og annen bistand. I tillegg er det betalt kr 407.319,- inkludert merverdiavgift for annen bistand.

Note 15 – Lønn og generelle administrasjonskostnader

Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån utgjør kr 650.937,-

Note 16 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Bankens pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

Sikrede forpliktelser

Banken har pensjonsforsikring i DNB som forvalter pensjonsmidlene innenfor de generelle retningslinjer som gjelder for forsikringsselskaper. Pensjonsalder er 67 år. Alle pensjonsytelser kommer i tillegg til ytelser fra folketrygden. Det er 10 yrkesaktive og 15 pensjonister knyttet til den fondsbaserte ordningen.

Usikrede forpliktelser

AFP (avtalefestet pensjon) er en forpliktelse regulert i bankens lønnsregulativ. Denne innebærer en rett for bankens ansatte til å gå av med pensjon ved oppnådde 62 år med en godtgjørelse frem til 67 år.

I regnskapet for 2017 er det kostnadsført pensjon vedrørende tidligere banksjef med 0,1 mill. kroner.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpne forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsenenes størrelse. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:

	2017	2016
Avkastning på pensjonsmidler	2,30%	2,60%
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Årlig lønnsvekst	2,50%	2,50%
Årlig G-regulering	2,25%	2,25%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,40%	0,00%
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsfaktor	19,1%	14,10%
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE
Uføretabell	IR02	IR02

Pensjonskostnad

	2017	2017	2017	2016	2016	2016
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Årets pensjonsopptjening.....	424	0	424	398	0	398
+rentekostnad på pensjonsforpliktelse.....	449	46	495	439	62	501
-forventet avkastning på pensjonsmidler.....	506	0	506	460	0	460
-Diverse				184		184
Pensjonskostnad.....	367	46	413	193	62	255
Innskuddsbasert (OTP).....			1.069			864
Kostnader AFP.....			294			257
Sum pensjonskostnad.....			1774			1376
Arbeidsgiveravgift m.v. ført som sosiale kostnader			-427			-276
Sum pensjonskostnad i regnskapet.....			1.347			1.100

Pensjonsforpliktelse/midler

	2017	2017	2017	2016	2016	2016
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Pensjonsforpliktelse.....	19.421	1.408	20.829	17.564	2.220	19.784
-pensjonsmidler.....	22.080		22.080	20.649	0	20.649
Sum pensjonsforpliktelse/midler	2.659	-1.408	1.251	3.085	-2.220	865
Overfinansiert pensjonsforpliktelser.....	2.659		2.659	3.085		3.085
Pensjonsforpliktelse.....		1.408	1.408		2.220	2.220

Fremtidig bruk av den regnskapsførte overfinansiering på den kollektive ordning er sannsynliggjort ved at banken venter fremtidig skattepliktig overskudd.

Note 17 - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

	Lån	Garanti
Til banksjef	5.198	0
Til andre ansatte.....	77.924	0
Sum ansatte.....	83.121	0
Til styrets leder	777	0
Til andre styremedlemmer	4.040	0
Sum styrets medlemmer.....	4.818	0
Til generalforsamling leder.....	4.890	0
Til andre medlemmer av generalforsamling	17.145	0
Sum generalforsamling medlemmer	22.035	0

Vilkår for lån og garantier er ikke opplyst, i det disse er gitt på standard vilkår, eller generelle vilkår som benyttes for ansatte.

Avskrivninger og driftsmidler**Note 18 - Varige driftsmidler.**

	Maskiner Inventar	Bygninger	Tomter	Ikke avskrivbare driftsmidler
Anskaffelseskost 1/1-2017	14.746	24.439	1.334	293
Avgang 2017.....	1.786	0		
Tilgang 2017	846	0		0
Anskaffelseskost 31/12-2017	13.806	24.439	1.334	293
Akkumulerte avskrivninger 31/12-2017	9.768	8.861		
Bokført verdi 31/12-2017	4.038	15.578	1.334	293
Avskrivningssatser	10- 30	1-4		
Årets avskrivning	1.091	377		

Avskrivningssatsene er basert på lineært prinsipp.

Forretningsbygg på Tangvall i Søgne benyttes hovedsaklig til bankens daglige drift.

Deler av bygget er leid ut.

Banken kjøpte ny hytte og ferieileilighet i 2013. Eiendommene benyttes i hovedsak av de ansatte.

Andre driftskostnader

Note 19 - Fordeling av andre driftskostnader.

	2017	2016
Vedlikehold/anskaffelse av maskiner, inventar mv.	995	940
Honorar ekstern revisor	430	377
Forsikringer, avgifter og kontingenter	1.967	1.716
Kjøpte tjenester	2.073	1.756
Husleie	530	517
Diverse	228	263
Sum	6.223	5.569

Skatt

Note 20 - Regnskapsmessig behandling av skatt.

Skattekostnaden består av følgende 2 elementer; betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:

	2017	2016
Resultat før skattekostnad	34.323	36.986
Nedskrivning obligasjoner	(581)	(3.529)
Endring i midlertidige forskjeller	(355)	(2.305)
Vedrørende Nodeland Senter ANS.....	168	204
Ikke fradragsberettigede utgifter	34	39
Renter skatt	4	(3)
Tap (gevinst) aksjer	(1.685)	(883)
Nedskrivning aksjer (reversert nedskrivning)	(424)	(1.007)
Andre tillegg/fradrag	(1.947)	302
Aksjeutbytte	(3.497)	(4.960)
Aksjeutbytte skattepliktig 3%.....	105	148
Skattepliktig inntekt	26.145	24.992
Inntektsskatt 25 %	6.536	6.248
Formuesskatt	694	652
Betalbar skatt	7.230	6.900
For lite (mye) avsatt	(18)	(985)
Sum betalbar skatt	7.212	5.915
Endring netto utsatt skatt	234	1.459
Endring utsatt skatt estimatavvik	487	(76)
Årets skattekostnad	7.933	7.298
Herav resultatskatt	7.239	6.646
Herav formuesskatt	694	652

Utsatt skatt i balansen:

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved regnskapsårets slutt som følger:

	31.12.17	01.01.17	Endring
Positive forskjeller			
Overfinansiering pensjonsforpl.....	2.659	3.085	(426)
Gevinst og tapskonto	878	1.097	(219)
Driftsmidler	1.786	1.598	188
Sum positive forskjeller	5.323	5.780	(457)
Negative forskjeller som kan utlignes			
Pensjonsforpliktelse	1.408	2.220	(812)
Obligasjon, sertifikatgjeld, aksjer ..	107	688	(581)
Sum negative forskjeller	1.515	2.908	(1.393)
Grunnlag for utsatt skatt	3.808	2.872	936
Netto utsatt skatt (skattefordel)			
25%	952	718	234

Note 21 - Endringer i egenkapitalen

	2017	2016
Sparebankens fond 0101.....	398.539	371.625
Årets overføring til fondet.....	23.790	26.687
+/- Estimatavvik – utsatt skatt ført mot egenkapitalen	(1.460)	227
Sparebankens fond 3112.....	420.869	398.539

Note 22 - Kapitaldekning.

Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Ansvarlig kapital

	2017	2016
Kjernekapital		
Sparebankens fond	420.869	398.539
- Vedrørende overfinansiert pensjonsforpliktelse.....	-1.994	-2.314
Kjernekapital	418.875	396.225
- Eierandeler i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak.....	0	0
Tellende ansvarlig kapital	418.875	396.225

Beregningsgrunnlag

Lokale og regionale myndigheter.....	114	88
Institusjoner.....	65.857	59.608
Foretak.....	56.313	41.002
Massemarkedsengasjementer	29.481	25.954
Engasjement med pantessikkerhet i eiendom.....	1.675.012	1.518.100
Forfalte engasjementer.....	14.126	13.892
Obligasjoner med fortrinnsrett.....	16.845	17.821
Egenkapitalposisjoner.....	81.100	55.773
Øvrige engasjementer.....	40.651	43.521
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.979.499	1.775.759
+ Operasjonell risiko.....	141.767	138.283
- Eierandeler i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak.....	0	0
Beregningsgrunnlag	2.121.266	1.914.042
Ansvarlig kapital i prosent	19,75 %	20,70 %

Note 23 - Nøkkeltall

	2017	2016
Resultatanalyse (i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital)		
Renteinntekter og lignende inntekter.....	2,71	2,77
Rentekostnader og lignende kostnader.....	1,10	1,16
Netto rente og provisjonsinntekter.....	1,61	1,61
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning.....	0,08	0,13
Provisjonsinntekter og inntekter av banktjenester.....	0,27	0,33
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester.....	0,07	0,07
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler..	0,09	0,14
Andre inntekter.....	0,02	0,01
Netto andre driftsinntekter.....	0,39	0,55
Lønn og sosiale kostnader.....	0,62	0,61
Administrasjonskostnader.....	0,31	0,35
Ordinære avskrivninger av varige driftsmidler.....	0,04	0,04
Andre driftskostnader.....	0,18	0,18
Sum andre driftskostnader.....	1,15	1,18
Resultat av ordinær drift før tap.....	0,85	0,98
Tap på utlån og garantier.....	0,03	0,03
Nedskr/reversering av nedskr og gevinster/tap på verdipapirer anleggsmidler.....	0,00	0,02
Resultat av ordinær drift.....	0,83	0,98
Skatt på ordinært resultat.....	0,19	0,19
Resultat for regnskapsåret.....	0,64	0,78
Gjennomsnittlig forvaltning.....	4.145.005	3.783.199
Likviditet		
Likviditetsreserve.....	229.145	255.864
Nettoutbetalinger.....	177.073	258.400
= LCR.....	129 %	99 %

KONTANTSTRØMSANALYSE

Satt opp etter den indirekte metoden

	2017	2016
Tilført fra årets drift (a)	23.499.592	24.921.508
Endring annen gjeld og pål. kostnader og forskuddsbet. Inntekter økning / (nedgang)	1.706.533	-2.664.214
Endring andre eiendeler og forskuddsbet. og opptjente inntekter (økning) / nedgang	-1.262.334	4.256.093
Likviditetsendring i resultatregnskapet	23.943.791	26.513.387
Endring utlån før spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger (økning) / nedgang	-185.680.370	-235.328.162
Endring i kortsiktige verdipapirer (økning) / nedgang	11.883.982	-7.558.270
Endring innskudd fra og gjeld til kunder økning / (nedgang)	201.222.772	96.025.909
Endring gjeld til kredittinstitusjoner økning / (nedgang)	-44.456.901	70.625.916
A. Netto likviditetsendring fra virksomheten	6.913.274	-49.721.221
- Investering i andre varige driftsmidler	-845.923	-1.159.374
+ Salgssum andre varige driftsmidler	-	84.266
Endring langsiktige verdipapirer (økning) / nedgang	-26.880.324	-9.294.546
B. Likviditetsendring vedr. investering	-27.726.247	-10.369.654
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer økning / (nedgang)	32.371.903	162.056.487
C. Likviditetsendring fra finansiering	32.371.903	162.056.487
A + B + C Sum endring likvider	11.558.930	101.965.612
+ Likviditetsbeholdning 1/1	268.474.914	166.509.301
= Likviditetsbeholdning 31/12	280.033.844	268.474.914
Som består av: Kasse, Norges Bank, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.		
Ubenyttet trekkrettigheter	80.000.000	80.000.000

(a) Tilført fra årets drift fremkommer som følger:

Resultat før skatt	34.323.192	36.985.846
Ordinære avskrivninger	1.467.924	1.417.109
Gevinst ved salg anleggsmidler	-	-
Nedskrivning verdipapirer (reversert nedskrivning)	-1.005.982	-4.536.485
Økning (reduksjon) tapsavsetning	929.628	396.480
Betalbare skatter	-6.882.256	-5.665.245
Kontanteffekt av endring i pensjonsforpliktelse	-2.332.914	-1.976.197
Gaver utdelt	-3.000.000	-1.700.000
Sum	23.499.592	24.921.508

Til generalforsamlingen i Søgne og Greipstad Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Søgne og Greipstad Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 26 390 164. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansand, 14. februar 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor

Postboks 1034, 4682 Søgne

Telefon 38 05 32 00

Telefaks 38 05 15 21

Org.nr. NO 937 895 054

post@sogsparebank.no

www.sogsparebank.no

SØGNE OG GREIPSTAD
SPAREBANK

dyrker lokale verdier